

Na temelju članka 21. Zakona o zaštiti od požara (N.N. br. 92/10) i članka 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (N.N. br. 116/11) u nastavku teksta Pravilnik, Ravnatelj Centra za kulturu Čakovec, Trg Republike bb, Čakovec (u daljnjem tekstu: Centar) donosi:

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

Čakovec, travanj 2013. god.

1.0 TEMELJNE ODREDBE.....	3
2.0 MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOJIMA SE OTKLANJA ILI SMANJUJE OPASNOST OD NASTAJANJA POŽARA.....	5
2.1 Osnovne mjere zaštite od požara.....	5
2.2.1 Građevinske mjere zaštite od požara.....	6
2.2.2 Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima.....	7
2.2.3 Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama.....	9
2.2.4 Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama ventilacije i grijanja.....	9
2.3 Ostale mjere zaštite od požara.....	10
2.3.1 Pušenje, zapaljive tekućine, otvoreni plamen.....	10
2.3.2 Čišćenje prostora Centra.....	10
2.3.3 Kino dvorana, kino kabina i scena.....	11
2.3.4 Podrumske i prostorije potkrovlja.....	11
2.4 Održavanje opreme, sredstava i sustava za dojavu i gašenje požara.....	12
2.4.1 Vatrogasni aparati.....	12
2.4.2 Sustavi za dojavu i gašenje požara.....	13
3.0 USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE GLEDE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA TE OVLAŠTENJA I DUŽNOSTI DJELATNIKA KOJI OBAVLJAJU TU KONTROLU.....	14
4.0 NAČIN UPOZNAVANJA DJELATNIKA S OPASNOSTIMA OD POŽARA I OSPOSABLJAVANJE DJELATNIKA GLEDE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA.....	16
4.1 Upoznavanje djelatnika s opasnostima na radnom mjestu.....	16
4.2 Osposobljavanje djelatnika.....	16
5.0 DJELATNICI ZADUŽENI ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA.....	17
6.0 OBVEZE VODITELJA I DRUGIH DJELATNIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIDRŽAVANJA PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA.....	18
6.1 Obveze djelatnika u provedbi mjera zaštite od požara.....	18
6.2 Odgovornost zbog neprimjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara.....	18
7.0 POSTUPANJE DJELATNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA.....	20
8.0 PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	21
9.0 PRIILOZI	22

1.0 TEMELJNE ODREDBE

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa koji su doneseni na osnovu tog zakona, kao i drugih zakona i propisa koji su u svezi zaštite od požara, a za cilj imaju zaštitu i sprečavanje nastanka šteta na imovini Centra, te zaštitu zdravlja i života ljudi koji rade ili borave u Centru.

Članak 1.

Ovim Pravilnikom posebno se uređuju:

- temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanja zaštite od požara;
- ustrojstvo i način rada službe zaštite od požara uključujući vatrogasne postrojbe i vatrogasno dežurstvo;
- broj, naziv radnog mjesta i stručna sprema osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara;
- obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara;
- obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara;
- način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole;
- način upoznavanja djelatnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenja evidencije o tome;
- način osposobljavanja djelatnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome;
- način osposobljavanja djelatnika za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije, prije stupanja na rad, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome;
- službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara sa opisom zaduženja;
- službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa (ako postoji) te drugih instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju;
- službe i osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika;
- kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije;
- ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara;
- mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose;
- postupanje djelatnika u slučaju nastanka požara;
- druge mjere zaštite od požara sukladno vlastitim planovima i potrebama.

Članak 2.

Svaki djelatnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i/ili mjestu rada.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u Centru.

Djelatnici drugih pravnih osoba ili fizičke osobe koje obavljaju određene poslove za Centar u njegovim prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih poslova i držati se naredbi i naputaka odgovorne osobe za zaštitu od požara u Centru.

Izvođač radova koji obavlja određene poslove koji mogu imati negativne posljedice sa stanovišta sigurnosti i zaštite od požara za Centar dužan je imenovati odgovornu osobu za provođenje mjera zaštite od požara, prije početka izvođenja radova. Ime odgovorne osobe dostavlja se odgovornoj osobi za zaštitu od požara u Centru (u daljnjem tekstu: odgovorna osoba ZOP-a) u pisanom obliku.

Članak 3.

Sastavni dio ovoga Pravilnika je:

- plan evakuacije,
- evidencija o ispitivanju elektroinstalacije (kontrolna knjiga održavanja el. instalacija i postrojenja),
- evidencija o ispitivanju gromobranske instalacije,
- evidencija o pregledima vatrogasnih aparata,
- evidencija o ispitivanju funkcionalnosti sustava za detekciju zapaljivih plinova u plinskoj kotlovnici,
- evidencija o ispitivanju funkcionalnosti sustava za dojavu požara,
- evidencija o ispitivanju funkcionalnosti sustava hidrantske mreže,
- evidencija o osposobljavanju zaposlenika iz područja ZOP-a.

Članak 4.

Isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava kod odgovorne osobe ZOP-a.

2.0 MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOJIMA SE OTKLANJA ILI SMANJUJE OPASNOST OD NASTAJANJA POŽARA

Članak 5.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi kao osnovne mjere zaštite, a ostale mjere zaštite od požara, kao posebne mjere određuju se ovim Pravilnikom.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u Centru primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- postavljanje upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zavarivanju i drugo).
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i požarnih putova unutar Centra i prostora za evakuaciju osoba, te pristup za vatrogasna vozila.
- izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji na građevini Centra te ugradnju uređaja i opreme.
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, i drugih) na način da ne predstavljaju opasnost od požara.
- skladištenje i čuvanje zapaljivih i drugih gorivih tvari u za to namijenjenim prostorima ili prostorijama.
- održavanje čistoće u Centru, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na za to određena mjesta.
- opskrbljenost građevine Centra hidrantima, vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje i dojavu požara, čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuje propisima.
- uporabu uređaja za grijanje i ostalih uređaja i opreme koja može izravno ili neizravno izazvati požar.

2.1 Osnovne mjere zaštite od požara

Članak 6.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama, te mjere zaštite od požara na instalacijama grijanja i ventilacije.

2.2.1 Građevinske mjere zaštite od požara

Izlazi i izlazni putovi

Članak 7.

Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima koji su namijenjeni za evakuaciju osoba (zlazi i izlazni putovi) iz Centra u slučaju požara mora biti odgovarajuće označen, te uvijek slobodan i prohodan.

Površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća. Podne obloge moraju biti izrađene od samoglasivog materijala i dobro pričvršćene za podlogu. Oštećeni dijelovi na podnim oblogama ne smiju se krpati, već se moraju u cijelosti izmijeniti.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom tako da su vidljivi i danju i noću.

Članak 8.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode izravno na otvoren siguran prostor koji je dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogućí odmicanje od građevine Centra, te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu nedvosmisleno i lako otvarati u smjeru željene evakuacije. Ista moraju biti zakretna i ne smiju biti zaključana za vrijeme okupljanja ljudi u Centru.

Za evakuaciju u slučaju opasnosti izrađen je plan evakuacije, a grafički dio plana evakuacije postavljen je na izlaznim putovima iz građevine Centra (na sjevernom i južnom dijelu zgrade, odnosno na svakoj etaži zgrade Centra).

Otvori u zidovima

Članak 9.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati, a smjer otvaranja mora biti u smjeru izlaženja (evakuacije). Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Zidovi, podovi i stropovi

Članak 10.

Zidovi na požarnim sektorima i izlazima te izlaznim putovima ne smiju biti oštećeni. Eventualna oštećenja potrebno je popraviti s materijalom istih požarnih karakteristika.

Sve preinake na zidovima, stropovima i podovima mogu se obavljati samo prema izrađenoj tehničkoj dokumentaciji od strane ovlaštenih osoba. Odgovorna osoba za zaštitu od požara mora biti obaviještena o planiranim zahvatima.

U blizini zidova, podova ili stropova od gorivog materijala ne smiju se postavljati izvori topline.

Pokrovi i krovšta

Članak 11.

Krovni pokrivač ne smije imati mehaničkih oštećenja. Krovšte koje je izvedeno s određenom otpornosti prema požaru i nosive krovne konstrukcije ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

U prostoru potkrovlja ne smiju se držati nikakvi gorivi materijali niti predmeti koji mogu uzrokovati nastajanje i širenje požara.

Na sve dijelove krovšta treba biti omogućen pristup za eventualno potrebnu intervenciju u slučaju požara metalnim penjalicama ili kroz druge požarno sigurne sektore odnosno prostore.

Dimnjaci

Članak 12.

Vratašca dimnjaka moraju biti izvedena iz čvrstog negorivog materijala, s okvirom koji je čvrsto ugrađen, te ne smiju propuštati dim. Trebaju biti najmanje jednaka veličini kao presjek dimnjaka.

Pristup do vratašca mora uvijek biti slobodan, a zidovi dimnjaka moraju biti bez oštećenja (pukotina).

Pregled dimnjaka treba obavezno obaviti prije početka sezone grijanja od strane ovlaštenog dimnjačara, te jednom u mjesec dana u toku sezone grijanja, o čemu se vodi evidencija.

Prometnice i prilazi

Članak 13

Pristupne ceste građevini i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima i to u smislu prohodnosti u zimskom periodu, da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski i drugi radovi dok nije osiguran drugi pristup do građevine Centra, nisu zakrčeni parkiranim vozilima, te da su propisno označeni kao takvi.

2.2.2 Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 14.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da na mjestima gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara. Moraju se održavati poštujući norme i propise za određene uređaje i instalacije.

Svi razvodni ormari električne instalacije moraju biti opremljeni jednopolnim shemama električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 15.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene i označene električne sklopke.

Na sklopkama koje služe za daljinsko isključenje električne energije u slučaju požara moraju biti jasno označeni natpisi. Iste se moraju nalaziti na dva različita ulazna mjesta u građevinu Centra. Kontrolu i stanje ispravnosti ovih sklopki, uz vođenje evidencije jednom godišnje, vrši odgovorna osoba ZOP-a u Centru.

Sklopke iz stavka 1. ovoga članka treba postaviti izvan zone opasnosti od požara i/ili eksplozije.

Na sklopkama koje se nalaze na ormarima za elektroinstalacije s vanjske strane moraju biti jasno označeni položaji uključenog i isključenog stanja sklopke.

Zabranjeno je upotrebljavati neispravne ili predimenzionirane električne osigurače.

Topljivi i automatski osigurači, te automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati. Zamjena topivih osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima, a svaki mora imati odgovarajući prisjedni vijak.

Pokraj svakog osigurača moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripadaju.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo ovlaštene osobe, elektrotehničari na poslovima održavanja.

Provjera-ispitivanje električne instalacije obavlja se najmanje jednom u četiri godine, od strane ovlaštene institucije. O navedenom se mora voditi evidencija. Nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 16

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni (moraju imati odgovarajući IP zaštitu) da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućilo rukovanje i pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi razvodnih ormara nalaze se kod osoba zaduženih za održavanje, odnosno na mjestu koje je određeno za čuvanje svih ostalih ključeva u građevini Centra.

U svim prostorima Centra na evakuacionim putovima izvedena je protupanična rasvjeta s autonomnim napajanjem koja osigurava sigurnu evakuaciju kroz evakuacione zone, te osigurava minimalnu vidljivost na evakuacionim putevima i izlazima.

Kontrola ispravnosti protupanične rasvjete obavlja se jednom godišnje i o tome se vodi pismena evidencija.

Članak 17.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati pisani nalaz iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom

pregleda utvrđeni i što je potrebno učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Pisani nalazi o ispitivanju i pregledu električnih instalacija i uređaja pohranjuju se kod odgovorne osobe ZOP-a Centra.

2.2.3 Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 18.

Gromobranska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi moguć nastanak požara kod atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskim instalacijama postavljenim na građevini Centra mora se voditi tehnička dokumentacija - reviziona knjiga gromobranskih instalacija.

Članak 19.

Pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija tijekom upotrebe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka,
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju,
- u redovnim periodičnim razmacima, propisanim zakonom.

O svakom pregledu u revizionu knjigu unose se sve vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem, sastavlja se zapisnik, te se iz zapisnika mora jasno vidjeti da li je instalacija ispravna, odnosno ako nije koji su nedostaci.

2.2.4 Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama ventilacije i grijanja

Članak 20.

Svi uređaji i instalacije ventilacije i grijanja moraju biti izvedeni i održavani tako da ne predstavljaju opasnost od nastanka i širenja požara.

U prostorijama građevine Centra ne smiju se upotrebljavati električne grijalice s otvorenim grijačima, električni radijatori i drugi slični uređaji za zagrijavanje prostorija, koji izravno ili neizravno mogu izazvati požar.

Zagrijavanje građevine Centra treba se provoditi toplovodnim radijatorima i grijanjem centralnim sustavom ventilacije uz pripremu tople vode za grijanje i tople sanitarne vode u kotlovnici Centra.

U kotlovnici se primjenjuju slijedeće mjere zaštite od požara:

- Ulaz i rukovanje postrojenjem dozvoljen je samo rukovaocu centralnog grijanja, koji je stručna osoba i ima položen stručni ispit,
- Instaliran je sustav dojava plina kojeg je potrebno ispitivati jednom godišnje prema odredbama važećih propisa, te o tome voditi upisnik i posjedovati dokumentaciju,

- U kotlovnici je izveden sustav kontrolirane ventilacije tj. prije svakog uključanja plinskih kotlova radi predventilaciju odnosno potrebitu izmjenu zraka u prostoru kotlovnice prema propisanim uvjetima i trajanju,
- Vrata kotlovnice izrađena su od negorivog materijala, a cijela kotlovnica predstavlja zaseban požarni sektor,
- Isključenje napajanja kotlovnice električnom energijom izvedeno je u sigurnoj zoni udarnom tipkom,
- Zatvaranje dovoda plina vrši se iz sigurne zone s vanjske strane objekta,
- Jednom godišnje, prije početka sezone loženja, potrebno je izvršiti servis plinskih uređaja od strane ovlaštenog servisera, kao i ispitivanje nepropusnosti plinskog sustava, o čemu je potrebno posjedovati odgovarajuću dokumentaciju.
- Jednom u dvije godine vršiti ispitivanje kotlovnice kao sredstva rada s povećanim opasnostima u skladu sa odredbama važećih propisa Zakona o zaštiti na radu.

2.3 Ostale mjere zaštite od požara

2.3.1 Pušenje, zapaljive tekućine, otvoreni plamen

Članak 21.

U prostorijama građevine Centra zabranjeno je pušenje, držanje i skladištenje tvari koje su sklone samozapaljenju, te držanje i skladištenje zapaljivih tekućina.

Prostor mora biti vidljivo označen odgovarajućim znakovima zabrane pušenja, a pogotovo na mjestima na kojima se okupljaju ljudi.

Iznimka zabrane pušenja odnosi se na pušenje prilikom izvođenja kazališnih predstava, kada je to sastavni dio predstave, a pri tom je potrebno poduzeti dodatne mjere zaštite od požara.

Rad s otvorenim plamenom, uređajima s užarenim površinama, aparatima za zavarivanje, rezanje i lemljenje moguć je u prostorijama građevine Centra tek nakon dobivanja pisanog odobrenja odgovorne osobe ZOP-a Centra i mjera koje se moraju poduzeti prije toga. Početak radova i mjere zaštite od požara potrebno je prijaviti u pisanom obliku. Uz sve provedene mjere zaštite od požara u ovakvim slučajevima obavezno je i vatrogasno dežurstvo.

2.3.2 Čišćenje prostora Centra

Članak 22.

Čišćenje se ne smije provoditi zapaljivim sredstvima i tekućinama. Djelatnici koji čiste i uređuju prostor dužni su nakon završenog rada provoditi slijedeće mjere zaštite od požara:

- Otpadni materijal i smeće odnijeti iz prostorije na za to predviđeno mjesto,
- Nakon završetka čišćenja isključivati električna trošila (rasvjetu i uređaje koje koriste),

- Zatvoriti i zaključati vrata i prozore.

2.3.3 Kino dvorana, kino kabina i scena

Članak 23.

Kod okupljanja većeg broja ljudi u kino dvorani vrata na ulazno-izlaznim putovima moraju biti uvijek otključana i prohodna. Djelatnici na radnom mjestu biljartera dužni su osigurati sigurno i nesmetano napuštanje prostora dvorane kroz izlaze. Također je u to vrijeme i obavezno vatrogasno dežurstvo.

U dvoranu nije dozvoljeno unošenje lakozapaljivih tekućina i materijala, a čišćenjem je potrebno ukloniti otpadne papire i drugi eventualno lakozapaljivi materijal.

U kino kabinu je zabranjen pristup svim osobama, osim djelatnika koji obavljaju poslove kino-operatera. Oprema za prikazivanje mora se redovno održavati, servisirati i ispitivati, što je preduvjet u zaštiti od požara.

Na prostoru scene kod postavljanja kazališnih reflektora i druge opreme potrebno je voditi računa da je ista na dovoljnoj udaljenosti od zavjesa i scenske rekvizite kako svojom toplinom ne bi izazvala oštećenje i omogućila nastajanje požara.

Otvoren plamen, pirotehnička sredstva i ostale naprave koje svojim djelovanjem predstavljaju opasnost od izazivanja požara moguće je koristiti uz prethodno dobivenu suglasnost odgovorne osobe ZOP-a i uz prethodno poduzete mjere zaštite od požara. Vatrogasno dežurstvo profesionalnog vatrogasca na prostoru scene u tim je slučajevima obavezna mjera zaštite od požara.

2.3.4 Podrumske i prostorije potkrovlja

Članak 24.

U podrumskim i tavanskim prostorijama nije dozvoljeno nagomilavanje otpada i lakozapaljivog materijala. Materijal koji se nalazi u tim prostorima mora biti uredno složen uz uvjet dostupnosti svakog djela prostora.

Dostupnost podrumskog prostora ograničena je samo na zaposlene djelatnike Centra, a osigurava se vratima koja kod izvođenja programa moraju biti zaključana i onemogućuju pristup nezaposlenima.

2.4 Održavanje opreme, sredstava i sustava za dojavu i gašenje požara

2.4.1 Vatrogasni aparati

Članak 25.

Održavanje ručnih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled, periodični pregled i kontrolno ispitivanje. Popis i raspored vatrogasnih aparata te plan održavanja vatrogasnih aparata izrađuje odgovorna osoba ZOP-a Centra.

Redovni pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja odgovorna osoba ZOP-a najmanje jednom svaka tri mjeseca za vatrogasne aparate koji se nalaze u prostoru Centra te službenom vozilu. Odgovorna osoba ZOP-a o redovnom pregledu vodi upisnik koji se nalazi u prilogu ovog pravilnika.

Članak 26.

Eventualne uočene nedostatke u redovnom pregledu odgovorna će osoba ZOP-a Centra otkloniti odmah sama, ako je to u mogućnosti, u protivnom će obavijestiti pismenim putem ovlaštenu pravnu osobu i zatražiti otklanjanje istih.

Vatrogasni aparati koji su u redovnom pregledu utvrđeni kao neispravni i kod kojih se nepravilnost ne može otkloniti odmah moraju se zamijeniti ispravnim vatrogasnim aparatima istog tipa.

O izvršenim redovnim pregledima ručnih vatrogasnih aparata odgovorna osoba ZOP-a vodi upisnik. U upisnik se upisuje mjesto na kojem se vatrogasni aparat nalazi, vrsta aparata, kad je planiran pregled, kada je izvršen, te kakvo je stanje utvrđeno i tko je pregled obavio.

Članak 27.

Periodični pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja ovlaštena pravna osoba koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje za obavljanje periodičnih pregleda vatrogasnih aparata.

Periodični pregled ručnih vatrogasnih aparata obavljaju se najmanje jednom u godini dana. Prilikom odnošenja vatrogasnih aparata na pregled na to se mjesto moraju postaviti drugi vatrogasni aparati istih karakteristika, kako bi prostor i nadalje bio propisno štićen.

Članak 28.

Odgovorna osoba ZOP-a Centra, odgovorna je da vatrogasni aparati budu pregledani u zakonskom roku i nakon pregleda postavljeni i označeni odgovarajućim oznakama.

Članak 29.

O izvršenom periodičkom pregledu ručnih vatrogasnih aparata vodi se upisnik. Upisnik periodičkog pregleda sadrži podatke o mjestu smještaja aparata, vrsti i serijskom broju aparata, datumu pregleda, te o zahvatima koji su na aparatu rađeni.

2.4.2 Sustavi za dojavu i gašenje požara

Članak 30.

Ispitivanje sustava za dojavu i gašenje požara u Centru obavlja ovlašteno poduzeće koje je registrirano za obavljanje tih poslova i ima odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova.

U sustave za dojavu i gašenje požara podrazumijevaju se:

- vatrodojavni sustav,
- sustav plinodetekcije u plinskoj kotlovnici,
- sustav za gašenje - hidrantska mreža.

Ispitivanje ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara obavlja se jednom godišnje.

Članak 31.

Provjera ispravnosti djelovanja sustava za dojavu požara i servisno održavanje vrši se najmanje dvaput godišnje u pravilnim vremenskim razmacima. Svi se pogonski događaji unose u knjigu održavanja vatrodojavnog sustava.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sustava za dojavu požara vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sustava za dojavu požara.

Zapisnik potpisuje ispitivač i odgovorna osoba u poduzeću koja je registrirana i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje takve djelatnosti.

Članak 32.

Ispitivanje sustava za gašenje požara (hidrantska mreža) postavljenih u građevini Centra obavlja ovlaštena pravna osoba koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova.

Kod ispitivanja ispravnosti hidrantske mreže vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju ispitivanja sastavlja se zapisnik i daje se uvjerenje o ispravnosti sustava za gašenje požara.

Sve zapisnike i uvjerenja o ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara u građevini Centra čuva odgovorna osoba ZOP-a.

3.0 USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE GLEDE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA TE OVLAŠTENJA I DUŽNOSTI DJELATNIKA KOJI OBAVLJAJU TU KONTROLU

Članak 33.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara je organizator poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija u Centru za kulturu Čakovec.

U svrhu unapređivanja zaštite od požara i eksplozija odgovorna osoba savjetuje ravnatelja Centra glede potrebnih financijskih ulaganja proizašlih iz provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse, a u cilju povećanja sigurnosti Centra.

Poslove odgovorne osobe za zaštitu od požara obavlja osoba zaposlena na radnom mjestu Voditelja tehničke službe, uz položen stručni ispit prema Pravilniku o stručnim ispitima u području zaštite od požara (N.N., br. 141/11).

Članak 34.

Pri izradi složenijih rješenja iz područja zaštite od požara odgovorna osoba surađuje sa svim djelatnicima Centra i može koristiti sve stručne službe u Centru.

Odgovorna osoba surađuje sa drugim poduzećima, profesionalnom vatrogasnom postrojbom i nadležnom inspeksijskom službom radi poboljšanja zaštite od požara u Centru.

Članak 35.

Kada odgovorna osoba utvrdi da Centar ne zadovoljava sigurnosne uvjete, dužna je o tome pismeno izvijestiti ravnatelja Centra.

Svaki djelatnik u Centru dužan je što hitnije prijaviti odgovornoj osobi svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije.

Članak 36.

Odgovorna osoba obavlja sljedeće poslove:

- Kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara na projektu za izgradnju i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa te nabavku opreme i sredstava rada,
- Kontrolu provedbe pravilnika i općih akata te uputa iz područja zaštite od požara,
- Kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova te izdavanje potrebnih dozvola za kretanje i rad u ugroženim prostorima,
- Kontrolu osposobljenosti djelatnika iz područja gašenja požara,
- Kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija glede provođenja mjera zaštite od požara,
- Kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja poslova i izvođenja programa,

- Prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih,
- Organizira osposobljavanje i obuku iz područja zaštite od požara, te vodi evidenciju o tome,
- Vodi brigu o servisiranju i ispitivanju uređaja i sredstava za dojavu i gašenje požara.

Članak 37.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i uputama, odgovorna osoba zaštite od požara ima pravo:

- Udaljiti djelatnika sa radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine Centra ili život i zdravlje ljudi, te o tome izvijestiti Ravnatelja,
- Narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje ljudi,
- Obaviti provjeru znanja djelatnika glede rukovanja aparatima i opremom za gašenje, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku.

Članak 38.

Sve radnje koje za posljedicu mogu imati izazivanje požara, odnosno one koje na bilo koji način utječu na sigurnost osoba ili imovine Centra za vrijeme programa ili kod izvođenja drugih radova, potrebno je prijaviti odgovornoj osobi Centra. Odgovorna osoba organizira i provodi mjere zaštite za takve slučajeve, te izdaje pisano odobrenje nakon provedenih i propisanih mjera zaštite. Ovo se posebice odnosi na rad s otvorenim plamenom (aparati za zavarivanje, rezanje i lemljenje), te opasnosti koje se javljaju prilikom izvođenja programa u Centru, a u kojem se koriste rekviziti ili uređaji koji svojim djelovanjem predstavljaju potencijalnu opasnost od izbijanja požara.

4.0 NAČIN UPOZNAVANJA DJELATNIKA S OPASNOSTIMA OD POŽARA I OSPOSABLJAVANJE DJELATNIKA GLEDE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

4.1 Upoznavanje djelatnika s opasnostima na radnom mjestu

Članak 39.

Svakog djelatnika koji prvi puta dolazi na radno mjesto, neposredni rukovoditelj dužan je upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozija na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite u smislu nemogućnosti nastanka požara ili eksplozije.

U slučaju kada je djelatnik premješten sa jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto na kojem su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, o neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora poduzimati na tom radnom mjestu dužan ga je upoznati neposredni rukovoditelj.

4.2 Osposobljavanje djelatnika

Članak 40.

Svaki djelatnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje iz područja zaštite od požara.

Osposobljavanje djelatnika povjerava se pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje djelatnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova. Evidenciju o osposobljenim djelatnicima vodi odgovorna osoba ZOP-a Centra.

5.0 DJELATNICI ZADUŽENI ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Članak 41.

Odgovorna osoba zaštite od požara u Centru odgovorna je za održavanje opreme i sredstva za gašenje Centra, te provodi isto. Pri tome se koristi uslugama ovlaštenih poduzeća i službi. Sve uočene nedostatke potrebno je odmah ukloniti, a ako to nije moguće, potrebno je osigurati da se isti uklone u što kraćem roku, uz osiguranje provođenja mjera zaštite od požara, takvih da do požara ne može doći.

Pri održavanju u ispravnom stanju opreme i sredstva za dojavu i gašenje požara u Centru sudjeluju i djelatnici na radnom mjestu koje obuhvaća održavanje opreme i objekta uz koordinaciju s odgovornom osobom zaštite od požara Centra.

Članak 42.

Za sva održavanja, servise, popravke i ispitivanja potrebno je imati dokumentaciju i voditi evidenciju iz koje je vidljivo tko je i u kojem opsegu vršio pojedine radnje na uređajima i opremi, te kakvo je stanje nakon provedenog zahvata.

6.0 OBVEZE VODITELJA I DRUGIH DJELATNIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIDRŽAVANJA PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

6.1 Obveze djelatnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 43.

Dužnosti djelatnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- Poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru,
- Upoznati se sa odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu,
- rasporeda na radno mjesto upoznati se sa propisima i drugim mjerama zaštite od požara u svezi sa poslovima na tom radnom mjestu,
- Tijekom rada pratiti i kontrolirati mogućnost nastanka požara u bližoj i široj radnoj okolini a svaki kvar ili neispravnost koja bi mogla biti uzrok nastanka požara, odmah prijaviti odgovornoj osobi ZOP-a Centra,
- Držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru,
- Brinuti se da pristup do sredstava za gašenje požara uvijek bude slobodan i moguć kako bi se nesmetano moglo pristupiti gašenju požara ako se za to ukaže potreba.
- Odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere zaštite od požara i eksplozije,
- Aktivno sudjelovati u gašenju požara ako do njega dođe,
- Pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te sva eventualna primijećena oštećenja prijaviti odgovornoj osobi,
- Upozoriti sve osobe koje se nalaze u Centru, bilo kao djelatnici Centra, kao djelatnici drugih poduzeća, ili posjetitelji, ako se ne pridržavaju propisanih mjera zabrane pušenja u Centru.

6.2 Odgovornost zbog neprimjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 44.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- Nesudjelovanje u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara,
- Namjerno ili nesavjesno obavljanje obveze u svezi sa zaštitom od požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta,

- Neprijavljivanje odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojave koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije,
- Nemarno ili nesavjesno ponašanje prema opremi i sredstvima za gašenje požara,
- Odbijanje rada dužeg od radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva,
- Rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara ili eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 45.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- Nesudjelovanje u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale veće materijalne štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život djelatnika ili oštećenje imovine,
- Namjerno ili nesavjesno obavljanje radne obveze iz zaštite od požara, čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakših posljedica po djelatnike i / ili imovinu,
- Rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara ili eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje djelatnika i / ili imovinu,
- Neopravdano odbijanje izvršavanja pojedine odluke, instrukcije i naputka iz zaštite od požara, a zbog čega je došlo do požara i / ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje djelatnika i / ili imovine,
- Neprijavljivanje odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojave koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje djelatnika i / ili imovine,
- Odbijanje rada dužeg od radnog vremena u slučaju nastanka ili gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje djelatnika i / ili imovine.
- Neprovođenje mjera koje je rješenjem naredila nadležna inspekcija,
- Neodgovarajuće održavanje u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, plinske, ventilacijske, gromobranske i druge instalacije koje mogu prouzročiti nastanak požara,
- Nemarom i neodgovornim ponašanjem pridonosi općem smanjenju sigurnosnog stanja u području zaštite od požara u građevini i prostoru.

Članak 46.

Zbog povrede radne obveze iz područja zaštite od požara djelatniku se može izreći disciplinska mjera, o čemu odluku donosi ravnatelj Centra.

7.0 POSTUPANJE DJELATNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 47.

Svaki djelatnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako djelatnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale djelatnike i profesionalnu vatrogasnu postrojbu radi početka akcije gašenja požara.

Prilikom dojave o nastalom požaru djelatnik treba dati sljedeće podatke:

- Ime i prezime i broj telefona sa kojeg se javlja,
- Mjesto požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe,
- Da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru,
- Vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i slično),
- Da li u požaru ima ozlijeđenih.

Djelatnici na radnim mjestima biljartera dužni su osigurati i provode evakuaciju ljudi iz prostora Centra prema utvrđenom planu evakuacije, a koristeći označene evakuacijske putove u Centru. Posebice su dužni mogućnost panike među posjetiteljima svesti na najmanju moguću mjeru pravodobnim reagiranjem i upućivanjem na izlazne putove.

Članak 48.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki djelatnik na svom radnom mjestu mora već prema sredstvima kojima rukuje:

- Spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostorija,
- Isključiti električnu struju,
- Zatvoriti dovod plina.

Članak 49.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede potrebe sredstva i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja požara, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i slično. Također preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska profesionalne vatrogasne postrojbe.

Kao voditelj akcije gašenja požara dužan je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje, te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj djelatnika.

Radi smanjenja štete mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno prolijevanje vode po predmetima i inventaru, te da se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni zbog širenja požara.

Članak 50.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara čim sazna za požar dužna je u tijeku akcije gašenja i nakon nje sačuvati eventualne dokaze o uzroku izbijanja požara i o istima obavijestiti inspekciju zaštite od požara Ministarstva unutarnjih poslova.

Nakon završetka akcije gašenja požara odgovorna osoba zajedno sa voditeljem akcije gašenja dužna je:

- Na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja ponovnog izbijanja požara,
- Osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana ako je požar ugašen tijekom noći,
- Dežurnim osobama tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Članak 51.

Korištenu opremu i sredstva za gašenje potrebno je nakon gašenja dovesti u ispravno stanje za potrebno daljnje korištenje.

8.0 PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 52.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu i primjenjuje se danom donošenja.

Članak 53.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

M.P.

Ravnatelj:

Ladislav Varga

9.0 PRIILOZI

- plan evakuacije,
- evidencija o ispitivanju elektroinstalacije (kontrolna knjiga održavanja el. instalacija i postrojenja),
- evidencija o ispitivanju protupanične rasvjete
- evidencija o ispitivanju gromobranske instalacije,
- evidencija o pregledima vatrogasnih aparata,
- evidencija o ispitivanju funkcionalnosti sustava za detekciju zapaljivih plinova u plinskoj kotlovnici,
- evidencija o ispitivanju funkcionalnosti sustava za dojavu požara,
- evidencija o ispitivanju funkcionalnosti sustava hidrantske mreže,
- evidencija o osposobljavanju zaposlenika iz područja ZOP-a.

UPISNIK KONTROLNOG ISPITIVANJA VATROGASNIH APARATA

I. PODACI O ISPITIVANJU

PRILOG BR. ____

Redn i broj	Mjesto gdje se aparat nalazi	Vrsta i oznaka aparata (tv.broj)	Godina proizvodnje	Datum kontrolnog ispitivanja	PRIMJEDBE
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					

Voditelj upisnika :

 (prezime, ime i vlastoručni potpis)

**UPISNIK PERIODIČNOG PREGLEDA
VATROGASNIH APARATA**

I. PODACI O PREGLEDU

PRILOG BR. ____

Red. broj	Mjesto gdje se aparat nalazi	Vrsta i oznaka aparata (broj)	Uočeni i otklonjeni nedostaci, zamijenjeni neispravni dijelovi	Datum pregleda
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

Voditelj upisnika :

(prezime, ime i vlastoručni potpis)

UPISNIK REDOVNIH PREGLEDA VATROGASNIH APARATA

I. PODACI O PREGLEDU

PRILOG BR. ____

Red. broj	Mjesto gdje se aparat nalazi	Vrsta i oznaka aparata (broj)	Datum redovnog pregleda	Utvrđeno stanje (upiši odgovarajući znak)			
				Uočljivost dostupnost aparata	Opće stanje aparata	Kompletnost aparata	Stanje plombe ventila
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							

Voditelj upisnika :

 (prezime, ime i vlastoručni potpis)

**UPISNIK ISPITIVANJA FUNKCIONALNOSTI SUSTAVA ZA DETEKCIJU
ZAPALJIVIH PLINOVA**

I. PODACI O ISPITIVANJU

PRILOG BR. ____

Red. broj	Prostor gdje su postavljeni detektori	Očekivani zapaljivi plinovi	Ustanova i datum prethodnog ispitivanja	Ustanova i datum ispitivanja	PRIMJEDBE
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					

Voditelj upisnika :

(prezime, ime i vlastoručni potpis)

UPISNIK ISPITIVANJA FUNKCIONALNOSTI SUSTAVA ZA DOJAVU POŽARA

I. PODACI O ISPITIVANJU

PRILOG BR. ____

Red. broj	Vrsta sustava (automatski ili ručni)	Prostor gdje su postavljeni javljači (zone)	Ustanova i datum prethodnog ispitivanja	Ustanova i datum ispitivanja	PRIMJEDBE
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					

Voditelj upisnika :

(prezime, ime i vlastoručni potpis)

UPISNIK ISPITIVANJA FUNKCIONALNOSTI SUSTAVA HIDRANTSKE MREŽE

I. PODACI O ISPITIVANJU

PRILOG BR. __

Red. broj	Broj hidranata	Vrsta hidranata	Ustanova i datum prethodnog ispitivanja	Ustanova i datum ispitivanja (broj isprave ispitivanja)
1				
2				
3				
4				
5				
6				

Voditelj upisnika :

(prezime, ime i vlastoručni potpis)